

Helsingin kirjamesseilla 25.-28.10.2018 Tiedekirjan osastolla 6g80 tapahtuu

Tänäkin vuonna Helsingin kirjamesseilla Tiedekirjalla on kirjamyynnin lisäksi monipuolista ohjelmaa. Tiedekirjan osastolla esiintyy tutkijoita ja tiedelehtien toimittajia. Keskustelun aiheet liikkuvat tekoälystä mytologiaan.

TORSTAINA 25.10.

14.00-14.25 Ylioppilas valintojen pyörteissä - Ainedidaktisia tutkimuksia -sarjan teosesittely

Suomen ainedidaktinen seura julkaisee opetuksen ja koulutuksen maailmaa käsitteleviä uusia tutkimuksia. Uusin julkaisu **Ylioppilas valintojen pyörteissä (Kupiainen, Marjanen & Ouakrim-Soivio)** tarkastelee tämän päivän lukiokoulutusta, ylioppilastutkintoa ja korkeakoulujen opiskelijavalintaa: millainen rooli ylioppilastutkinnolla on lukion päättökokeena, miten ylioppilastutkinto ohjaa opiskeluvaihtoehtoja ja miten helppoa tai vaikeaa hyvän arvosanan saaminen on eri oppiaineissa. Puhujat: **Sirkku Kupiainen, Jukka Marjanen ja Najat Ouakrim-Soivio**
Järjestäjänä Suomen ainedidaktinen tutkimusseura

14.30–14.55 Hyödyllisen tiedon piirit – Tutkimuksia papistosta, rahvaasta ja tiedon rakentumisesta 1700-luvulla

Tieto määrittänyt valistuksen vuosisataa, mutta mitä sillä 1700-luvulla tarkoitettiin? Esille nousevat kysymykset oikeudesta tietoon ja sen välittämiseen, tiedon ja uskonnon suhde sekä tiedon levittämisen moninaiset pyrkimykset. Keskustelemassa **Esko M. Laine** ja **Tuija Laine**.
Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

15.00-15.25 105 vuotta suomalaisia metsätieteellisiä julkaisuja: historia, nykypäivä ja tulevaisuus

Tilaisuudessa esitellään Suomen Metsätieteellisen Seuran 105-vuotista julkaisutoimintaa, pääpaino nykyisissä verkkojulkaisuissa, mutta myös historiaa sivutaan ja katsotaan tulevaa. Puhujat: MMT **Pekka Nygren**, Suomen Metsätieteellinen Seura ry: ”105 vuotta kansainvälistä metsätieteellistä julkaisemista Suomessa – katse tulevaan” ja Prof. **Teppo Hujala**, Itä-Suomen yliopisto: ”Metsätiedettä kotimaisille lukijoille”. Järjestäjänä Suomen Metsätieteellinen Seura ry

16.00-16.25 1990-luvun tyttöenergia

”Girl poweria” eli tyttöenergiaa julisti 1990-luvun puolivälissä brittipopyhtye Spice Girls. Kyseisellä vuosikymmenellä alkanut ilmiö oli kuitenkin paljon yhtä yhtyettä laajempi, ja se toi populaarikulttuurin kentälle ensimmäistä kertaa useita vahvoja tyttö- ja naishahmoja. Puhuja: **Aino Tormulainen**. Haastattelija: **Heta Mulari**. Kirja: Tyttöenergialla kasvaneet. Postfeministisen populaarikulttuuri-ilmiön yhdessä muistellut merkitykset.
Järjestäjänä Nuorisotutkimusseura

PERJANTAINA 26.10.

12.30-12.55 Kiven draamat ja kriittiset editiot

Kirjallisuudentutkija ja tekstikriitikko **Sakari Katajamäki** ja teatterihistorioitsija, dosentti **Pentti Paavolainen** esittelevät SKS:n Aleksis Kivi -editioita Kiven näytelmätekstien erityispiirteiden ja niiden vaihtuvien esitystraditioiden näkökulmista. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

13.30-13.55 Oral Tradition and Book Culture

Keskustelemassa **Cecilia af Forselles** ja **Kirsti Salmi-Niklander**. Ohjelma on suomenkielinen. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

14.00-14.25 Tieteen lyhyt historia

Tieteen lyhyt historia jäljittää fysikaalisen todellisuuskuvan ja teorioiden kehittymisen antiikista nykyaikaan ja tunnistaa valinnat, jotka ovat johtaneet nykyiseen, arkijärjellä vaikeasti hahmotettavaan todellisuuskuvaan. Moderni tiede on tuottanut tuloksia, jotka mahdollistavat valintojen uudelleenarvioinnin ja samalla edellytykset yhtenäiselle teorialle ja ymmärrettävämmälle todellisuuskuvulle. Puhuja: FT **Tuomo Suntola**
Järjestäjänä Luonnonfilosofian seuran

15.00-15.25 Muinaistumisia

Mikrofoniin puhumisen sijaan Muinaismuistoyhdistys tarjoaa omatoimisesti liikkuvaa diaesitystä, jonka sisältö on eräiden "muinaisten" tutkimusaiheiden liike ajassa, mukaan lukien nykyisyys. Sisältö ja kuva-aiheet julkaisutuotannostamme 2010-luvulta.

Järjestäjänä Suomen Muinaismuistoyhdistys ry

15.30-15.55 Noin 10 myyttiä feminismistä

Mihin 2010-luvun Suomessa tarvitaan feminismiä? Mitä myyttejä feminismiin liitetään? Keskustelemassa feminismin myytinmurtajat **Maryan Abdulkarim** ja **Eveliina Talvitie**. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

16.00-16.25 Amis ja reformi: ammatillinen koulutus tietotaloudessa

Ammatillisella koulutuksella on suuria tehtäviä: se valmistaa nuoria työelämään ja ehkäisee syrjäytymistä. Silti amis jää sivuun koulutuskeskusteluissa, vaikka käy läpi valtavaa muutosta. Tutkijat keskustelevat ammatillisesta koulutuksesta. Julkaisu: Nuorisotutkimus -lehti. Puhujat: **Lotta Haikkola**, **Antti Maunu** ja **Anne-Mari Souto**
Järjestäjänä Nuorisotutkimusseura

16.30-16.55 Kertova kuva – Journalistisen kuvituksen keinoja ja mahdollisuuksia

Hyvin toteutettu kuvitus tuo journalismiin toisen tason ja uudenlaisen kierteen. Kuvituksen eri lajeista ja kuvajournalismin nykytilasta keskustelevat kuvittaja **Ville Tietäväinen** ja toimittaja-tietokirjailija **Ville Hänninen**.
Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

LAUANTAINA 27.10.

11.00-11.25 Harkitut sanat, parempi valmennus

Mitä, miten ja milloin valmentajan kannattaa sanoa? Mistä on hyvä valmentaminen tehty? Kirja: Harkitut sanat, parempi valmennus – kohti voimavarakeskeistä kielellistä urheiluvallennusta”. Puhuja: Psykoterapeutti, työnohjaaja **Heidi Packalen**. Haastattelija: erikoistutkija **Jouko Kokkonen**. **Järjestäjänä Liikuntatieteellinen seura ry**

11.30-11.55 Mystinen Maestro

Kirja: Mystinen Maestro. Seppo A. Teinosen pitkä pyhiinvaellus. Puhuja: **Raine Haikarainen**. **Järjestäjänä Suomalainen Teologinen Kirjallisuusseura**

12.00-12.25 Uusia lukutaitoja rakentamassa

Haastattelun teemana on lukutaito: mitä se tarkoittaa tänä päivänä, mitä kenties tulevaisuudessa, millaisia lukutaitovaatimuksia nykyinen tai tuleva yhteiskuntamme asettaa? Miten lukutaidon käsite on muuttunut tai muuttumassa? Miten yhteiskunnan tulisi reagoida muuttuviin haasteisiin? Kirja: AFinLAN vuosikirja 2018. Puhuja: **Sara Routarinne**. Haastattelija: **Ville Virsu**. **Järjestäjänä Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA**

12.30-12.55 Muinaistumisia

Mikrofoniin puhumisen sijaan Muinaismuistoyhdistys tarjoaa omatoimisesti liikkuvaa diaesitystä, jonka sisältö on eräiden "muinaisten" tutkimusaiheiden liike ajassa, mukaan lukien nykyisyys. Sisältö ja kuva-aiheet julkaisutuotannostamme 2010-luvulta. Alkusanat: **Mervi Suhonen**. **Järjestäjänä Suomen Muinaismuistoyhdistys ry**

13.00-13.25 Sodan kuvat ja historia

Mitä valokuvat kertovat sodasta, ovatko ne vain dokumentteja. Uudesta sotahistoriasta, sodan kuvista ja historian tutkimuksen muutoksesta keskustelevat professori, Historiallisen Aikakauskirjan päätoimittaja **Anu Lahtinen**, Helsingin yliopistosta ja sodan kuvista väitellyt, VTT, tutkija **Olli Kleemola** Turun yliopistosta. Lehti: Historiallinen Aikakauskirja 4/2018 teemanumero, Uusi sotahistoria (tulossa). **Järjestäjänä Historiallinen Aikakauskirja**

13.30-13.55 Only in Finland – Suomalaisen järjenkäytön tähtihetkiä

Miksi Sex Pistolsia ei päästetty Suomeen? Minne Kekkonen savupiippu katosi? Mikä Viipurissa oikein pamahti? Toimittaja ja tietokirjailija **Vesa Sisättö** on koonnut suomalaisen järjenkäytön tähtihetket yksiin kansiin. Häntä haastattelee **Marjukka Mäkelä**. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

14.00-14.25 Dynaaminen Universumi

Dynaaminen Universumi on kirjoittajan pitkään kehittämä kokonaisvaltainen teoria, jolla fysiikan eri osa-alueiden teoriat ja tieteellinen todellisuuskuva voidaan saattaa yhtenäiseen, arkijärjellä ymmärrettävään muotoon. Kirja: The Dynamic Universe. Toward a unified picture of physical reality. Puhuja FT **Tuomo Suntola** **Järjestäjänä Luonnonfilosofian seuran**

14.30-14.55. Pohjola, Atlantti, maailma – Ylirajaisen vuorovaikutuksen historiaa 1600–1900-luvuilla

Pohjolalla on pitkä atlanttinen historia. Varhaismodernilla aikakaudella siirtolaisuus muodosti perustan monitahoiselle vuorovaikutukselle, jonka luonnollisena ja väistämättömänä seurauksena kulutustottumukset ja käsitykset maailmasta muuttuivat. Keskustelemassa **Kalle Kananoja** ja **Kaarle Wirta**. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

15.00-15.25 Vapauden voima

Kaikki kaihoavat vapautta, vaan mitä kaikkea sillä tarkoitetaan. Vapauden käsitteen historiasta ja sen iskuvoimasta nykypolitiikassa keskustelevat Vapaus -antologian toimittaja **Sami Syrjämäki** ja kirjaan tekstin suomentanut **Jarkko S. Tuusvuori**. **Järjestäjänä Eurooppalaisen filosofian seura**

15.30-15.55 Ratojen ja rallien valiot – Suomen historiallisia kilpa-autoja

Suomen maineikkailta kilparadoilla ja rallien pikataipaleilla on kaasutellut toinen toistaan näyttävämpiä kilpa-autoja. Kuuluisimpien autojen ja ratojen tarinat on nyt koottu kirjaksi. Keskustelemassa **Markus Itkonen**, **Veikko Lautsi** ja **Kimmo Taskinen**. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

16.00-16.25 Saamelaisten mytologia

Mitä tarinoita seidat, revontulet ja pyhät erämaajärvet kertovat? Millaiset ovat saamelaisen samaanin, noadin taidot? Uskontotieteen emeritusprofessori **Juha Pentikäinen** ja uskontotieteen dosentti **Risto Pulkkinen** keskustelevat saamelaisten muinaisuskosta, myyteistä ja maailmankuvasta. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

SUNNUNTAINA 28.10.

12.00-12.25 Sauna on suomalaisen aikakone

Laura Seesmeri esittelee kesällä 2018 ilmestynyttä väitöskirjaansa, joka käsittelee suomalaisten saunasuhdetta. Kirja: Sauno itsellesi menneisyys. Kehollisuus osana muisteltua ja esitettyä kokemusta. Puhuja: **Laura Seesmeri**. Haastattelija: **Satu Laatikainen**.

Järjestäjänä Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura

12.30-12.55 Karjalan räyhähenget

Ylöjärven poltergeist on Suomen historian tunnetuin räyhähenki, mutta ei suinkaan ainoa. 1800–1900-lukujen taitteessa Suomi tuntui olevan täynnä poltergeist-tapauksia. FT **Pasi Klemettinen** kertoo suomalaisesta poltergeist-perinteestä.

Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

13.-13.25 Satunnaisesti Suomessa

Satunnaisia kulttuurisia kohtaamisia tapahtuu kaiken aikaa ja kaikkialla, keskellä arkea. Kalevalaseuran 97. vuosikirja tarkastelee Suomeen sattumalta saapuneita ja tänne tilapäisesti jääneitä ihmisiä ja ilmiöitä. Keskustelemassa teoksen toimittajat **Marko Lamberg, Hanna Snellman ja Ulla Piela**. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

13.30-13.55 Musta-Maija ja Kirppu-Kaisa – Seksityöläiset 1800-luvun alun Suomessa

Millaista oli tarkastusnaisiksi kutsuttujen seksityöläisten elämä 1800-luvun Suomessa? Professori **Kirsi Vainio-Korhosta** haastattelee **Marjukka Mäkelä**. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

14.00-14.25 Tekoälyutopioista todellisuuteen

Keskustelu Tekoälyn utopiasta. Julkaisu: Tiedepolitiikka 1-2018 ja 4-2018. Puhuja: Helsingin yliopiston lehtori **Anna-Mari Rusanen**. Haastattelija: Helsingin yliopiston professori ja Edistysellisen tiedeliiton puheenjohtaja **Ismo T. Koponen**. **Järjestäjänä Edistysellinen Tiedeliitto**

14.30-14.55 Helsingin henget – Opas aaveiden pääkaupunkiin

Kuka kummittelee Kansallisteatterissa? Missä lymyävät sotilaiden haamut ja harmaat rouvat? **Vanessa Kairulahti** ja **Karolina Kouvola** kertovat Helsingin aavemaisesta historiasta. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

15.00-15.25 Historian paraatipaikalla– Kivitalo Helsingin sydämessä

Osoitteessa Korkeavuorenkatu 21 sijaitseva talo on vuodesta 1889 lähtien osallistunut Suomen historian merkkihetkiin. Talon vaiheista perheasunnoista Ohranan päämajaksi ja C. G. E. Mannerheimin tukikohdaksi keskustelemassa **Unto Hämäläinen** ja **Katri Maasalo**. **Järjestäjänä Suomalaisen Kirjallisuuden Seura**

15.30-15.55 Sisällissodan jäljet

Sisällissodan jäljet -kirjan artikkeleissa tarkastellaan sadan vuoden takaista sisällissotaa läheltä ja kaukaa, mikro- ja makrotasolta sekä aikalaisten että jälkipolvien näkökulmasta. Kirjan kantavat teemat ovat erilaiset selviytymisen strategiat, lapset ja nuoret sekä muistin politiikka. Kirjaa esittelevät dosentti **Anne Heimo** ja FT **Oona Ilmolahti**. Kirja: *Sisällissodan jäljet*. Toim. Tiina Lintunen ja Anne Heimo. Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura, Helsinki 2018.

Järjestäjänä Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura